

Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη.

**Επιμορφωτικό πρόγραμμα Β΄ Επιπέδου κλάδου ΠΕ02
Φιλολόγων**

**Διδακτική πρόταση για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία της Β
Γυμνασίου**

ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΜΕ ΤΙΣ Τ.Π.Ε

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ: «Όταν πρωτοκατέβηκα στη Σμύρνη» απόσπασμα από το μυθιστόρημα «Τα Ματωμένα Χώματα» της Διδώ Σωτηρίου.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ: Ανθημίτσα Μερίτση ΠΕ.02

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Νεοελληνική Λογοτεχνία με προεκτάσεις στη Νεοελληνική Γλώσσα και την Πληροφορική.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: «Παλαιότερες μορφές ζωής»

ΤΑΞΗ: Β΄ Γυμνασίου.

ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ : Αίθουσα διδασκαλίας και Εργαστήριο Πληροφορικής.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 8 διδακτικές ώρες

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ: 22

❖ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ:

- Διαθέσιμο εργαστήριο πληροφορικής
- Διαθέσιμος βιντεοπροβολέας
- Ευελιξία στο ωρολόγιο πρόγραμμα
- Εξοικείωση εκπαιδευτικού και μαθητών με Τ.Π.Ε. και τα εργαλεία WEB 2.
- Εξοικείωση του εκπαιδευτικού και των μαθητών με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας.

❖ ΕΡΓΑΛΕΙΑ:

- Σχολικό εγχειρίδιο Β Γυμνασίου
- Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων
- Βιντεοπροβολέας
- Ικανός αριθμός υπολογιστών (7 σταθμοί εργασίας)
- Φωτοτυπίες των φύλλων εργασίας
- Πρόγραμμα παρουσίασης power point
- Εργαλείο ζωγραφικής του Microsoft Office
- Πρόσβαση στο διαδίκτυο
- Μηχανές αναζήτησης (www.google.com, www.youtube.com)
- Υπηρεσία blogger της google

- **Ιστότοποι:**(www.google.images, www.wikipedia.gr, www.greek-language.gr,www.digitalschool.gr, <http://www.hellenichistory.gr>, <http://www.fhw.gr/chronos/05/gr/index.html>).

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Η αξιοποίηση και η εφαρμογή των Τ.Π.Ε. και ιδιαίτερα των εργαλείων web 2 στη συγκεκριμένη διδακτική πρόταση, υποστηρίζει την αυτόνομη πορεία του μαθητή προς τη γνώση, τη διερευνητική, βιωματική, συνεργατική μάθηση και την ανανέωση του ρόλου του δασκάλου σε εκείνον του συντονιστή-καθοδηγητή που διευκολύνει τη συνάντηση του μαθητή με το κείμενο.

Οι μαθητές με άξονα τις δραστηριότητες που ορίζονται στα φύλλα εργασίας, θα προσεγγίσουν διερευνητικά την ενότητα, θα πειραματιστούν με στοιχεία δομικά για να αποκτήσουν συναίσθηση του ρόλου και της σπουδαιότητας τους και θα παράγουν γραπτό λόγο που θα σχετίζεται με τον κόσμο της προσωπικής τους εμπειρίας ή θα αναδεικνύει την δυνατότητα τους να κατανοούν και να εν-συναισθάνονται πρόσωπα και καταστάσεις. Θα επισκεφθούν επίσης ιστοσελίδες για την ανεύρεση οπτικοακουστικού υλικού.

Η διδασκαλία με χρήση τεχνολογίας κρίθηκε σημαντική, γιατί γνωρίζουμε τη δυσκολία των μαθητών να συλλάβουν την ατμόσφαιρα της εποχής μόνο με την ανάγνωση και τη νοηματική προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων. Η εικόνα πάντα λειτουργεί ως ένα μέσο που φωτίζει μια εποχή. Πολύ περισσότερο στην περίπτωση του συγκεκριμένου λογοτεχνικού κειμένου, όπου ζητούμενο είναι να σχηματίσουμε την εικόνα μιας κοινωνίας πολύ μακρινής για στους μαθητές.

Παράλληλα η τεχνολογία επιτρέπει εύκολη και γρήγορη παρέμβαση στο κείμενο, πράγμα ουσιαστικό και πρωτεύον στο μάθημα στους λογοτεχνίας. Οι αντικαταστάσεις των λέξεων, η αποδόμηση και επανασυναρμολόγηση της δομής του κειμένου, ο χρωματισμός ή η υπογράμμιση λέξεων, μπορούν να καταδείξουν ότι η λογοτεχνία είναι ένα «lego» που κατασκευάζεται με οικεία υλικά. Ο μαθητής-αναγνώστης μπαίνει στο εργαστήρι του συγγραφέα και προσπαθεί να αποκρυπτογραφήσει τα μυστικά της τέχνης του.

Επιπροσθέτως το σκεπτικό της πρότασης βασίστηκε στη διαπίστωση ότι η διερευνητική, βιωματική και συνεργατική μάθηση που εξασφαλίζουν τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα γνώσης μπορούν να εμπλέξουν συναισθηματικά και λογικά τους μαθητές σε μια δημιουργική διαδικασία προβληματισμού, αναζήτησης, αναστοχασμού, επιλογής και σύνθεσης που θα οδηγήσει στην παραγωγή νέας γνώσης και εμπειρίας βασισμένης στην ενεργό συμμετοχή και αυτενέργεια.

Τέλος το σκεπτικό της διδακτικής παρέμβασης βασίστηκε στην αναγνώριση της παιδαγωγικής αξίας της εργασίας σε ομάδες η οποία συνίσταται στην εξασφάλιση της δυνατότητας για ανατροφοδότηση των μαθητών με πληροφορίες και αξιολογικές κρίσεις που προέρχονται από την ίδια την ομάδα (κατά τη διάρκεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης) και προκύπτουν ως αποτέλεσμα μιας διδακτικής πρακτικής εστιασμένης στην ανακαλυπτική πορεία μάθησης, την ενεργό συμμετοχή των μαθητών σε όλες τις φάσεις της μαθησιακής διαδικασίας και στην εξοικειώσή τους με εργαλεία web 2.

3. ΣΤΟΧΟΙ

Οι διδακτικοί στόχοι που επιδιώκεται να υπηρετήσει η συγκεκριμένη διδακτική παρέμβαση είναι οι ακόλουθοι:

➤ ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να κατανοήσουν το περιεχόμενο του κειμένου και να το προσεγγίσουν κριτικά.
- Να διευρύνουν τους γνωστικούς – πολιτιστικούς τους ορίζοντες για μια πόλη-κέντρο του μικρασιατικού ελληνισμού που αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα κοσμοπολιτισμού και όπου το ελληνικό στοιχείο υπήρξε ιδιαίτερα ανθηρό το 19^ο αιώνα.
- Να γνωρίσουν και να συσχετίσουν απόψεις- πρακτικές της δεδομένης κοινωνίας-εποχής που αφορούν την παιδική εργασία, τη μόρφωση και την πρόωμη απομάκρυνση από την οικογενειακή εστία με αντίστοιχες της δικής τους.
- Να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με μια σημαντική μικρασιάτικα λογοτέχνη.
- Να ασκηθούν στην παραγωγή λόγου που θα εντάσσεται σε επικοινωνιακό πλαίσιο.
- Να οικοδομήσουν τη νέα γνώση αξιοποιώντας και εμπλουτίζοντας τις υφιστάμενες γνωστικές δομές και να οδηγηθούν σιγά σιγά σε ένα μεταγνωστικό επίπεδο.

Η διδακτική μέθοδος διαφοροποιείται ανάλογα με το γραμματειακό είδος, το συγγραφέα και το συγκεκριμένο κείμενο.

- Βασική προϋπόθεση επίτευξης των σκοπών του σεναρίου είναι να δημιουργούνται εκείνες οι συνθήκες μάθησης που εξασφαλίζουν την ενεργητική, δημιουργική συμμετοχή των μαθητών στη διδακτική διαδικασία. Προφανώς, πρέπει να αποφεύγεται ο άμεσος διδακτισμός, ώστε ο προβληματισμός που προκύπτει από το κείμενο (πρόβλημα-συζήτηση-κριτική) να λειτουργήσει έμμεσα, όχι δεοντολογικά, στο πνεύμα και στους ψυχές των μαθητών.
- Η επιδιωκόμενη επικοινωνία των μαθητών με το κείμενο πρέπει να στηρίζεται: α) στη διερεύνηση της ουσίας του περιεχομένου. Εδώ μας ενδιαφέρουν τα πρόσωπα με τις σκέψεις, τα συναισθήματα τους, τη στάση και τη συμπεριφορά τους, οι καταστάσεις με τις αιτίες δημιουργίας τους και οι συνέπειές τους, οι αξίες, οι ιδέες κλπ, β) στην καλλιτεχνική μορφή. Εδώ αναφερόμαστε στους εκφραστικούς τρόπους, στην αφηγηματική και περιγραφική τέχνη-τεχνική κλπ, γ) στο λεξιλόγιο. Η επιδιωκόμενη αυτή επικοινωνία των μαθητών με το κείμενο, πρέπει να στηρίζεται και στους τρεις παραπάνω άξονες.

➤ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ

Αναμένεται οι μαθητές :

- Να καλλιεργήσουν ομαδοσυνεργατικό πνεύμα και αυτενέργεια.
- Να εξοικειωθούν με τη διερευνητική- βιωματική μάθηση.
- Να αναδειχθούν και να καλλιεργήσουν κλίσεις και δεξιότητες τους
- Να ασκηθούν στην αναζήτηση, κριτική αποτίμηση και επιλογή υλικού μέσα από την ποικιλία των πηγών που εξασφαλίζει το διαδίκτυο και έτσι να καλλιεργήσουν την αφαιρετική-συνθετική τους ικανότητα.
- Να αναπτύξουν την ενσυναίσθησή τους.
- Να ασκηθούν σε δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης στο πλαίσιο της ανατροφοδότησης, τόσο σε επίπεδο ενδοομαδικό όσο και σε αυτό της ολομέλειας, αξιοποιώντας τις επισημάνσεις της ομάδας, των άλλων ομάδων και του εκπαιδευτικού.

➤ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ

Προσδοκείται οι μαθητές:

- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του διαδικτύου ως περιβάλλοντος μάθησης καλλιεργώντας δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού.
- Να καλλιεργήσουν τη δεξιότητα κριτικής αναζήτησης, επιλογής και διαχείρισης της πληροφορίας στο διαδίκτυο.
- Να εξοικειωθούν με εργαλεία web 2 για την προσέγγιση και αισθητική απόλαυση του κειμένου.
- Να ασκηθούν στη συνεργατική παραγωγή ηλεκτρονικού λόγου αξιοποιώντας την ευελιξία που τους προσφέρει η μορφή του ψηφιακού κειμένου και τη δυνατότητα να εισάγουν σχόλια.
- Να μυηθούν στην έννοια της πολυτροπικότητας του ψηφιακού κειμένου και να είναι σε θέση να παράγουν αποτελεσματικό πολυτροπικό κείμενο, με το οποίο πολλαπλασιάζονται οι αναπαραστατικοί κώδικες του κειμένου με τη δική τους ενεργητική εμπλοκή.

4. ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ως μέσα διδασκαλίας ορίζονται αφενός το σχολικό εγχειρίδιο και αφετέρου το ηλεκτρονικό βιβλίο, το διαδίκτυο, λογισμικά, όπως αυτά της επεξεργασίας κειμένου και της παρουσίασης, εργαλεία web 2, που επιτρέπουν την έρευνα σε ηλεκτρονικές πηγές και την αποτύπωση της νέας γνώσης υπό μορφή πολυτροπικών κειμένων. Για αυτό η προσέγγιση του κειμένου με τη χρήση εργαλείων Τ.Π.Ε. διαφοροποιείται από αυτήν που επιχειρείται στο πλαίσιο του κλασικού γραμματισμού, καθώς:

- Στηρίζεται στη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε πλήθος πληροφοριών, γεγονός που κινητοποιεί το ενδιαφέρον του μαθητή και διευκολύνει την ερμηνεία του κειμένου.
- Αξιοποιεί εμπειρίες και βιώματα του μαθητή από άλλα γνωστικά αντικείμενα.
- Δίνει τη δυνατότητα στον μαθητή να αυτενεργήσει και να υιοθετήσει έναν πιο ενεργό ρόλο κατά τη μαθησιακή διαδικασία.
- Ενισχύει τη δυνατότητα αξιοποίησης της συλλογικής εμπειρίας μέσα από συνεργατικά περιβάλλοντα.
- Υποστηρίζει τη δημιουργική έκφραση του μαθητή μέσα από περιβάλλοντα που επιτρέπουν τον πειραματισμό σε ποικίλες μορφές έκφρασης και επικοινωνίας.

Για αυτό η χρήση των Τ.Π.Ε. δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά εντάσσεται στο πλαίσιο της πρόθεσης δημιουργίας ενός εναλλακτικού παιδαγωγικού περιβάλλοντος με στόχο την ενθάρρυνση της αυτενέργειας του μαθητή, την εμπλοκή του σε μια διερευνητική μαθησιακή διαδικασία και την καλλιέργεια της κριτικής του σκέψης.

Στο πλαίσιο αυτού του μαθητοκεντρικού μοντέλου ο ρόλος του εκπαιδευτικού καθίσταται ουσιαστικότερος, καθώς από κύριος φορέας της γνώσης μετασχηματίζεται σε καθοδηγητή και διευκολυντή της προσπάθειας των μαθητών να αναζητήσουν ψηφιακό υλικό (ανακαλυπτική- διερευνητική μάθηση), να το επεξεργαστούν και να το συνθέσουν συνεργατικά (ομαδοσυνεργατική μάθηση) και να μάθουν οικοδομώντας ενεργητικά τη νέα γνώση (εποικοδομητική μάθηση). Πιο συγκεκριμένα ο εκπαιδευτικός:

- Σχεδιάζει το πλαίσιο και το περιεχόμενο της μαθησιακής διαδικασίας.
- Συντονίζει τη διαδικασία, εξομαλύνει τυχόν δυσκολίες και ανατροφοδοτεί με σκοπό τόσο την ενθάρρυνση των μαθητών όσο και την εστίασή τους στον επιδιωκόμενο στόχο.
- Προβαίνει σε διαδικασίες αξιολόγησης του παραγόμενου αποτελέσματος, καθώς και αυτοαξιολόγησης της διαδικασίας σχεδιασμού και υλοποίησης της διδακτικής παρέμβασης.
- Αναδιοργανώνει το διδακτικό υλικό, επεξεργάζεται τους διδακτικούς στόχους, σχεδιάζει δράσεις, υπερβαίνοντας τον ρόλο του απλού διεκπεραιωτή του Αναλυτικού Προγράμματος.

Ως μέθοδος διδασκαλίας προκρίνεται η ομαδοσυνεργατική για τη διερεύνηση, ανάλυση και παρουσίαση από την ίδια την τάξη του ψηφιακού υλικού στο οποίο βασίζεται η προσέγγιση του κειμένου. Στο πλαίσιο των ομάδων οι μαθητές:

- Συνεργάζονται, ανταλλάσσουν απόψεις, αξιολογούν, αναδιαμορφώνουν αντιλήψεις και θέσεις.
- Αναλαμβάνουν ρόλους που αναδεικνύουν τις δυνατότητές τους.
- Προσεγγίζουν τη γνώση με ποικίλους τρόπους που αποκαλύπτουν τις κλίσεις και τα ταλέντα τους.
- Συνδέουν τη γνώση με πραγματικές περιστάσεις.

- Καλλιεργούν το αίσθημα της ευθύνης για την παραγωγή συλλογικού αποτελέσματος.
- Καλλιεργούν την κριτική και αξιολογική ικανότητα τους μέσα από διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.

5. ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης πρότασης προτείνεται η διάθεση οκτώ (8) διδακτικών ωρών με δυνατότητα προσαρμογής σε δίωρη συνεχόμενη διδασκαλία. Οι φάσεις εξέλιξης είναι οι ακόλουθες:

➤ Α΄ ΦΑΣΗ

1^η-2^η -3^η διδακτική ώρα, Γνωριμία με εργαλεία web 2. (στο εργαστήριο πληροφορικής, το πρώτο δίωρο συνεχόμενο, εάν είναι εφικτό)

Οργάνωση της τάξης

Το πρώτο δίωρο οι μαθητές του τμήματος εισέρχονται στο εργαστήριο της πληροφορικής και χωρίζονται σε 7 ομάδες (έξι των τριών και μία των τεσσάρων ατόμων) διαφορετικής δυνατότητας, με την προϋπόθεση όμως ένας μαθητής από κάθε ομάδα να έχει ικανοποιητική γνώση στη χρήση των εργαλείων Τ.Π.Ε., ο οποίος ορίζεται ως αρχηγός και αναλαμβάνει να δημιουργήσει το ιστολόγιο της ομάδας του. Κάθε ομάδα αντιστοιχεί σε έναν σταθμό εργασίας. Κατά τη διαδικασία της συγκρότησης τους η διδάσκουσα παρεμβαίνει συμβουλευτικά, επιδιώκοντας τη διασφάλιση της ομοιογένειας των ομάδων ως προς τις μαθησιακές επιδόσεις τους. Επίσης μπορεί διακριτικά να ενθαρρύνει τους μαθητές να αναλάβουν συγκεκριμένους ρόλους όπως –εκτός από τον χειρισμό του Η/Υ- αυτόν του εμψυχωτή και οργανωτή της όλης διαδικασίας, του γραμματέα και του παρουσιαστή της εργασίας. Επιπλέον οι μαθητές ενημερώνονται σε γενικές γραμμές για τα εργαλεία Τ.Π.Ε. που θα αξιοποιηθούν. Και τα τρία μέλη της ομάδας συνεισφέρουν το ίδιο στις δραστηριότητες που τους έχουν ανατεθεί ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Ο αρχηγός της κάθε ομάδας δημιουργεί λογαριασμό στο gmail και στη συνέχεια με τη βοήθεια των υπόλοιπων δημιουργεί το ιστολόγιο της ομάδας του. Σε αυτό το σημείο η επέμβαση της εκπαιδευτικού είναι σημαντική διότι οι μαθητές δεν γνωρίζουν τα blogs και συνεπώς δίνονται οι κατευθυντήριες γραμμές. Η διδάσκουσα τους καθοδηγεί σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης του ιστολογίου. Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές εκπαιδεύονται στο να κατεβάζουν εικόνες στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή και να τις ανεβάζουν σε μια ανάρτηση στο ιστολόγιο της ομάδας. Η ίδια εκπαίδευση γίνεται και για τα βίντεο από τη μηχανή αναζήτησης www.youtube.com.

Την τρίτη ώρα μετά τη δημιουργία των blogs των επτά ομάδων, οι μαθητές επισκέπτονται ιστοσελίδες με εικόνες όπως την www.googleimages και κάθε ομάδα μπορεί να αναρτήσει μια εικόνα της αρέσκειάς της στο ιστολόγιό της για να εξοικειωθεί με αυτό. Κατόπιν προσθέτουν κείμενο και το επεξεργάζονται στο προσχέδιο της ανάρτησης για να το δημοσιεύσουν λίγο μετά στο ιστολόγιο που έχουν δημιουργήσει. Έτσι μαθαίνουν να φτιάχνουν πολυτροπικό κείμενο. Στη συνέχεια πληροφορούνται για το πως θα αναδημοσιεύουν βίντεο στο ιστολόγιο της κάθε ομάδας από το www.youtube.com. Έπειτα κάθε ομάδα προσκαλεί τις άλλες για να επισκεφτούν το ιστολόγιό της. Να επισημανθεί ότι οι μαθητές πριν από την έξοδο

τους από το εργαστήριο της πληροφορικής πρέπει να έχουν σημειώσει τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δημιούργησαν, τον κωδικό πρόσβασης καθώς και τη διεύθυνση του ιστολογίου της ομάδας.

➤ Β΄ ΦΑΣΗ

4^η-5^η διδακτική ώρα

(στην αίθουσα διδασκαλίας- ΑΦΟΡΜΗΣΗ ανάγνωση, πρώτη προσέγγιση του κειμένου). Δεν απαιτείται συγκεκριμένη οργάνωση της τάξης.

Η φάση αυτή της διδασκαλίας περιλαμβάνει εξηγήσεις προς τους μαθητές, ιδιαίτερα των σημείων εκείνων που είναι απαραίτητα προκειμένου να κατανοήσουν το σκοπό και τους στόχους του μαθήματος και να συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός «συμβολαίου», που θα τηρηθεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές στη διάρκεια του. Στο μέρος αυτό εξηγείται η διαδικασία, οι ρόλοι που θα κληθούν να αναλάβουν και το πόσο σημαντική είναι η δική τους συμμετοχή στη βελτίωση της διδασκαλίας του μαθήματος.

Επίσης δημιουργούνται κίνητρα και ευνοϊκές μαθησιακές συνθήκες. Ο βαθμός ανταπόκρισης των μαθητών στις λειτουργίες που πρόκειται να αναλάβουν, καθώς και η κινητοποίηση τους και η δημιουργία συνεργατικού περιβάλλοντος, ενισχύονται σε κάποιο βαθμό και από τις περιστάσεις που η ιδέα του σεναρίου δημιουργεί. Η δημοσίευση όσων παραχθούν στην ιστοσελίδα του σχολείου ή η ανάρτησή τους σε ένα blog, λειτουργεί παρωθητικά στη μαθησιακή διαδικασία, αλλά και εξυπηρετεί συγκεκριμένους στόχους της διδασκαλίας, όπως για παράδειγμα, την παραγωγή λόγου, ενταγμένου σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

Εξαιτίας της μικρής ηλικίας των μαθητών αλλά και της δυσκολίας του κειμένου, είναι απαραίτητο να γίνει πρώτα η ερμηνευτική προσέγγιση του με τη βοήθεια της διδάσκουσας στην αίθουσα και κατόπιν η επεξεργασία του με τη χρήση των Τ. Π.Ε. στο εργαστήριο της πληροφορικής.

Αρχικά προβάλλονται στην αίθουσα διδασκαλίας με τη χρήση laptop, βιντεοπροβολέα και λογισμικού παρουσίασης power point, φωτογραφίες της Σμύρνης την περίοδο τέλη του 19^{ου} –αρχές του 20^{ου} αιώνα, προσωπογραφίες της Δ. Σωτηρίου καθώς ακούγονται και αποσπάσματα από συνέντευξη της συγγραφέα. Οι μαθητές σχολιάζουν τα προβαλλόμενα και πληροφορούνται από τον καθηγητή για την ιστορική περίοδο στην οποία αναφέρονται. Καλό θα ήταν να γίνει αναφορά περιληπτικά σε όλο το περιεχόμενο του έργου «Ματωμένα Χώματα» της συγγραφέα. Ο καθηγητής κρατά το βιβλίο, δείχνει το εξώφυλλο στους μαθητές και τους διαβάζει το περιληπτικό σημείωμα του οπισθόφυλλου διανθίζοντάς το με τα βασικά ιστορικά γεγονότα της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου στη Μικρά Ασία.(Μικρασιατική Καταστροφή).

Κατόπιν την πέμπτη ώρα η διδάσκουσα τονίζει ότι το απόσπασμα του σχολικού εγχειριδίου που έχουν μπροστά τους οι μαθητές (σελ. 94) αναφέρεται στην ειρηνική περίοδο των νεανικών χρόνων του ήρωα, Μανόλη Αξιώτη, και συγκεκριμένα στην πρώτη του επίσκεψη στη μαγευτική Σμύρνη το 1910. Εκεί, στη μεγάλη πολιτεία, ο Μανόλης βρίσκει εργασία, απογαλακτίζεται από την οικογενειακή του εστία και

ενηλικιώνεται. Παράλληλα τονίζεται η συνύπαρξη των δύο λαών, Ελλήνων και Τούρκων, οι οποίοι ζούσαν αδελφικά, ένας πλάι στον άλλο.

Έπειτα γίνεται ανάγνωση του κειμένου από την διδάσκουσα με σκοπό οι μαθητές να το κατανοήσουν. Η πρώτη ανάγνωση επιβάλλεται να γίνει από τον δάσκαλο λόγω των ξενικών τύπων αλλά και ιδιωματισμών που χρησιμοποιεί η συγγραφέας. Εάν το περιεχόμενο δεν γίνει κατανοητό από τους περισσότερους μαθητές καλό θα ήταν να διαβαστεί δεύτερη φορά από κάποιους μαθητές που έχουν την ικανότητα να αποδίδουν τις αποχρώσεις του λόγου, τις εντάσεις και τις συναισθηματικές μεταπτώσεις. Κατά την διάρκεια της δεύτερης ανάγνωσης συντελείται και η απαραίτητη εξομάλυνση σε λέξεις, όρους, φράσεις. (στην προκειμένη περίπτωση χρειάστηκε να διαβάσουν το κείμενο τρεις μαθητές της ομάδας Β). Όπου κρίνεται απαραίτητο παρεμβαίνει η διδάσκουσα όχι για να απαντήσει στα ερωτήματα των μαθητών αλλά για να τους καθοδηγήσει και να ανακαλύψουν μόνοι τους τα μηνύματα του αποσπάσματος. Άλλωστε η επεξεργασία του κειμένου είναι μια περιπέτεια που αξίζει κανείς να τη ζήσει προκειμένου να φτάσει στην «Ιθάκη» του.

Ακολουθεί η σύντομη απόδοση του περιεχομένου από τους μαθητές, καθώς και μια πρώτη προσπάθεια επεξεργασίας και αναζήτησης (πάντα από τους μαθητές) των μηνυμάτων του κειμένου.

Στη συνέχεια έρχονται σε επαφή με το ψηφιακό σχολείο <http://digitalschool.gr/> και μαθαίνουν να αναζητούν το ψηφιακό υλικό για κάθε τάξη και τα εμπλουτισμένα βιβλία του μαθητή. Επιπροσθέτως ενημερώνονται για την ύπαρξη ποικίλων ιστοσελίδων με εκπαιδευτικό υλικό, οι οποίες θα τους φανούν χρήσιμες. Κάποιες από αυτές είναι:

<http://www.wikipedia.gr/>

<http://www.snhell.gr/> (Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού)

<http://www.greek-language.gr/> (η εκπαιδευτική Πύλη για την ελληνική γλώσσα)

➤ Γ΄ ΦΑΣΗ

6^η-7^η διδακτική ώρα (στο εργαστήριο της πληροφορικής για ένα συνεχόμενο δίωρο εάν είναι εφικτό)

Οι μαθητές εισέρχονται στο εργαστήριο πληροφορικής και κάθονται στις θέσεις τους. Να σημειωθεί ότι ένας υπολογιστής αντιστοιχεί σε τρεις μαθητές. Παίρνουν τα φύλλα εργασίας (ένα για κάθε ομάδα) και διαβάζουν προσεκτικά τις ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις σε κάθε φύλλο είναι τρεις και οι μαθητές πρέπει να τις επεξεργαστούν σε δύο σχολικές ώρες. Επισκέπτονται τις ιστοσελίδες που τους προτείνει το φύλλο εργασίας, αναζητούν το υλικό τους και συλλέγουν πληροφορίες για την εκπόνηση των εργασιών τους. Αποθηκεύουν εικόνες και πληροφορίες στον υπολογιστή τους, μελετούν το οπτικοακουστικό υλικό που συγκεντρώνουν, επεμβαίνουν στο κείμενο, κρατούν σημειώσεις για να συνθέσουν τις δημιουργικές τους εργασίες και να υλοποιήσουν τις δραστηριότητες που αντιστοιχούν στην κάθε ομάδα.

Πρώτα γίνεται από τους μαθητές αξιολόγηση των πληροφοριών που έχουν συλλέξει και επιλογή των πιο έγκυρων πηγών, συζητούν προφορικά με βάση τις σημειώσεις που έχουν κρατήσει ώστε να παραχθεί προσχεδιασμένος προφορικός λόγος και να είναι πιο εύκολο να δοθούν οι γραπτές απαντήσεις. Με τις απαντήσεις προσεγγίζεται ερμηνευτικά το κείμενο, γίνονται οι επεξεργασίες πάνω στο

ηλεκτρονικό κείμενο, που έχουν αποθηκεύσει όλες οι ομάδες σε ένα έγγραφο word και γίνονται κάποιες έξω-και περικειμενικές προεκτάσεις. Σε όλη αυτή τη διαδικασία η διδάσκουσα βρίσκεται κοντά στους μαθητές και τους βοηθάει σε οποιοδήποτε κώλυμα κι αν παρουσιαστεί. Παρεμβαίνει για επίλυση αποριών σε τεχνικό επίπεδο ή αν χρειαστούν συνδρομή οι μαθητές για την αξιολόγηση των πηγών πληροφόρησης.

Στο τέλος της έκτης σχολικής ώρας όταν έχουν ολοκληρώσει τη σύνθεση των συμπερασμάτων τους για την κάθε ερώτηση, ενθαρρύνονται να ολοκληρώσουν τις απαντήσεις τους στο προσχέδιο της ανάρτησης.

Πιο συγκεκριμένα οι επτά ομάδες θα προβούν στις εξής ενέργειες:

Η **A Ομάδα** θα ασχοληθεί με την συγγραφέα. Αντιγράφει το κείμενο από το **Ψηφιακό Σχολείο** και το επικολλά σε ένα έγγραφο word. Διαβάζει το κείμενο, υπογραμμίζει με πράσινο χρώμα το πρόσωπο που αφηγείται και διατυπώνει τα συμπεράσματά της για τη συγγραφέα και τη σχέση της με την πόλη. Στη συνέχεια αναζητούν οι μαθητές αξιόπιστες πληροφορίες από συγκεκριμένες ιστοσελίδες (www.wikipedia.gr, www.googleimages.gr) για τη ζωή της Δ. Σωτηρίου, το έργο της καθώς και εικόνες από τη συγγραφέα (που τις αποθηκεύουν ως αρχεία jpg) προκειμένου να δημιουργήσουν πολυτροπικό κείμενο. Μόλις γράψουν την απάντησή τους και στις τρεις ερωτήσεις, την αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας τους στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή τους και θα την αναρτήσουν στο ιστολόγιό τους.

Η **B Ομάδα** παρουσιάζει τον ήρωα. Αντιγράφει το κείμενο από το **εμπλουτισμένο βιβλίο html του Ψηφιακού Σχολείου** και το επικολλά στο ιστολόγιό της. Διαβάζει το κείμενο, υπογραμμίζει όλες τις πληροφορίες που δίνονται για τον ήρωα, παρακολουθεί τις συναισθηματικές του διακυμάνσεις και εισάγει πλαίσια στα πλαίσιά του κειμένου που περιγράφουν μονολεκτικά τα συναισθήματα. του. Από τη διεύθυνση [www.google images.gr](http://www.googleimages.gr) αναζητά μια εικόνα που να απεικονίζει το Μανόλη, την αποθηκεύει ως αρχείο jpg και την ανεβάζει στο ιστολόγιό της. Στη συνέχεια συνθέτουν οι μαθητές ένα δικό τους κείμενο με προσωπικά τους βιώματα πάνω στο ιστολόγιό τους.

Η **Γ Ομάδα** είναι υπεύθυνη να περιγράψει τα δύσκολα εφηβικά χρόνια του αφηγητή και να τα συγκρίνει με την δική της εφηβεία. Αντιγράφει το απόσπασμα από **το εμπλουτισμένο βιβλίο html του Ψηφιακού Σχολείου** και το επικολλά στο ιστολόγιο της ομάδας. Διαβάζει το κείμενο, μαυρίζει τις φράσεις που αναφέρονται στους γονείς του ήρωα, βρίσκει τις αναδρομικές αφηγήσεις και βάζει όλες τις αναφορές για τον αφηγητή από το παρελθόν στο παρόν, στο πρόγραμμα παρουσίασης του **power point**. Επίσης χρωματίζει με κίτρινο χρώμα τις ευτυχισμένες στιγμές που περνά στην Σμύρνη. Τις τελικές τους απαντήσεις οι μαθητές θα τις αναρτήσουν στο προσχέδιο του ιστολογίου τους.

Η **Δ Ομάδα** θα ασχοληθεί με την πόλη της Σμύρνης και το ελληνικό στοιχείο. Θα παρακολουθήσει ένα σπάνιο ντοκουμέντο για τη Σμύρνη στο www.youtube.com, θα το αναδημοσιεύσει στο ιστολόγιό της και θα απαντήσει στις αντίστοιχες ερωτήσεις τονίζοντας τα χωρία που χρειάζεται. Θα επισκεφτούν οι μαθητές διάφορες ιστοσελίδες όπως: www.hellenichistory.gr, www.wikipedia.gr, www.googleimages.gr, www.youtube.com προκειμένου να συνθέσουν α) ένα πολυτροπικό κείμενο που θα αναδεικνύει τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα της Σμύρνης και της έντονης παρουσίας των Ελλήνων και β) ένα διαφημιστικό κείμενο για τη

Σμύρνη των αρχών του 20^{ου} αιώνα. Όλο το υλικό τους θα το αναρτήσουν στο ιστολόγιο τους.

Η **Ε Ομάδα** προσεγγίζει γλωσσικά το κείμενο. Αντιγράφει το απόσπασμα από το Ψηφιακό Σχολείο και το επικολλά στο ιστολόγιό της. Έπειτα στην Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας (www.greek-language.gr) θα βρει τις απαντήσεις των ερωτήσεων του φύλλου εργασίας. Κατόπιν σημειώνει τα σχήματα λόγου πάνω στο κείμενο και αφού απαντήσει γραπτώς σε όλες τις ερωτήσεις, τις αποθηκεύει στο φάκελό της στην επιφάνεια εργασίας και τις αναρτά στο ιστολόγιο.

Η **ΣΤ Ομάδα** θα παρουσιάσει την πόλη της Σμύρνης. Πηγαίνει στην υπηρεσία της **google maps**, αναζητά την Σμύρνη, αποθηκεύει τον νέο χάρτη και στη συνέχεια τον αναδημοσιεύει στο ιστολόγιό της. Επισκέπτεται τη διεύθυνση www.googleimages.gr για να βρει μια εικόνα με το καμπαναριό της Αγίας Φωτεινής ώστε να μπορέσει κάποιος από την ομάδα να ζωγραφίσει την εκκλησία (με το εργαλείο της ζωγραφικής). Στο τέλος οι πληροφορίες και οι εικόνες (τις οποίες αποθηκεύουν ως αρχείο jpg) που θα συλλέξουν οι μαθητές, θα είναι για την ιστορία της Ευαγγελικής Σχολής από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα (www.wikipedia.gr, www.googleimages.gr). Αποθηκεύουν τα ευρήματά τους στο φάκελο της ομάδας τους. Στη συνέχεια συνθέτουν ένα πολυτροπικό κείμενο με τα στοιχεία τα οποία έχουν συλλέξει (πληροφορίες-εικόνες) στο προσχέδιο του ιστολογίου τους.

Η **Ζ Ομάδα** θα επεξεργαστεί ένα παράλληλο κείμενο που προτείνει το βιβλίο του καθηγητή. Θα αναζητήσουν οι μαθητές το απόσπασμα «**Στο χαρέμι**» του Βιζυηνού στο **εμπλουτισμένο βιβλίο html της Γ΄ Γυμνασίου** θα το αντιγράψουν και θα το επικολλήσουν στο ιστολόγιο τους. Θα υπογραμμίσουν με κόκκινο χρώμα τα περιγραφικά στοιχεία της Πόλης, και ύστερα θα αναζητήσουν εικονογραφημένο υλικό και πληροφορίες για τη ζωή στην Κωνσταντινούπολη προκειμένου να παράξουν ένα πολυτροπικό κείμενο. Όταν το συνθέσουν, θα το αναρτήσουν στο ιστολόγιο της ομάδας. Επίσης θα αναζητήσουν στην ηλεκτρονική σελίδα **www.youtube.com** τραγούδια της Ευανθίας Ρεμπούτσικα, και κομμάτια από την ταινία « Πολίτικη Κουζίνα» τα οποία θα αποθηκεύσουν στο φάκελό τους και θα το δημοσιεύσουν στο ιστολόγιο της ομάδας.

Οι διευθύνσεις των blogs στις οποίες και αναρτήθηκαν οι απαντήσεις των φύλλων εργασίας των ομάδων είναι οι εξής:

Το υλικό της Α ομάδας βρίσκεται στο δικό της ιστολόγιο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.4gymagri6.blogspot.gr

Το υλικό της Β ομάδας βρίσκεται στο δικό της ιστολόγιο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.4gymagri4.blogspot.gr

Το υλικό της Γ ομάδας βρίσκεται στο δικό της ιστολόγιο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.4gymagri3.blogspot.gr>

Το υλικό της Δ ομάδας βρίσκεται στο δικό της ιστολόγιο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.4gymagri7.blogspot.gr>

Το υλικό της Ε ομάδας βρίσκεται στο δικό της ιστολόγιο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.4gymagri5.blogspot.gr>

Το υλικό της ΣΤ ομάδας βρίσκεται στο δικό της ιστολόγιο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.4gymagri1.blogspot.gr>

Το υλικό της Z ομάδας βρίσκεται στο δικό της ιστολόγιο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.4gymagri2.blogspot.gr

---

➤ Δ' ΦΑΣΗ

8^η διδακτική ώρα(στο εργαστήριο της πληροφορικής)

Οι μαθητές ανακοινώνουν ανά ομάδα τα αποτελέσματα των εργασιών τους στην ολομέλεια μέσω του βιντεοπροβολέα που έχει συνδέσει η διδάσκουσα με τον υπολογιστή. Δέχονται ερωτήσεις, σχόλια και κριτική από τις υπόλοιπες ομάδες, οι οποίες συμμετέχουν ενεργά στην αναδιαμόρφωση των τελικών προφορικών συμπερασμάτων της επεξεργασίας του κειμένου. Στη συνέχεια οι μαθητές παρεμβαίνουν διορθωτικά στο υλικό τους προκειμένου να το οριστικοποιήσουν. Έπειτα κάθε ομάδα όταν ολοκληρώσει την εργασία της γραπτώς στο προσχέδιο, την δημοσιεύει στο ιστολόγιό της. Ακολουθεί επικοδομητική συζήτηση. Οι μαθητές και η διδάσκουσα αναστοχάζονται ως προς το βαθμό επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί, τον τρόπο λειτουργίας των ομάδων, τις ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες και στάσεις που διαμορφώθηκαν καθώς και για τη συμβολή των Νέων Τεχνολογιών και των εργαλείων web 2 στη διδακτική πράξη.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται κυρίως από τους ίδιους τους μαθητές τόσο κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της διδακτικής αυτής πρότασης στο εργαστήριο των υπολογιστών (διαμορφωτική αξιολόγηση) όσο και στο τέλος της εργασίας (τελική). Φορέας της διαμορφωτικής αξιολόγησης είναι η διδάσκουσα, η οποία παρακολουθεί διακριτικά, κατά τις επιμέρους φάσεις, την πορεία των εργασιών και τις δεξιότητες (συγγραφικές, επικοινωνιακές, συνεργατικές, τεχνολογικές) των μαθητών και παρεμβαίνει με υποδείξεις και ανατροφοδότηση των ομάδων. Κατά τη διάρκεια της έρευνας στο εργαστήριο κάθε μαθητής εκφράζει την άποψή του στα μέλη της ομάδας του σχετικά με την πορεία της έρευνας και τις πτυχές που χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες που δεν αξιοποιήθηκαν σωστά ή έλλειψη επαρκούς αναζήτησης στοιχείων (αυτοαξιολόγηση). Επιπροσθέτως κάθε ομάδα μετά τη ολοκλήρωση των αναρτήσεων καλείται να αξιολογήσει τις υπόλοιπες ομάδες (ετεροαξιολόγηση). Η τελική αξιολόγηση περιλαμβάνει την ανταπόκριση στους αρχικούς στόχους που τέθηκαν (γνωστικούς-παιδαγωγικούς-τεχνολογικούς), τον τρόπο συνεργασίας και επικοινωνίας των μελών της ομάδας καθώς και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ηλεκτρονικού περιβάλλοντος εργασίας.

7. ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το προτεινόμενο σενάριο είναι εφικτό και μπορεί να πραγματοποιηθεί στη διδακτική πράξη, καθώς εκλαμβάνει τη γνώση ολιστικά και είναι συμβατό με τις αρχές και τους στόχους του Νέου Σχολείου. Η χρήση των Τ.Π.Ε. παίζει καθοριστικό ρόλο στην επεξεργασία κατεξοχήν των νεοελληνικών λογοτεχνικών κειμένων. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχει δυνατότητα να εφαρμοστεί σε περισσότερα από δύο με τρία λογοτεχνικά κείμενα το σχολικό έτος, διότι απαιτείται διπλάσιος χρόνος από την παραδοσιακή μέθοδο διδασκαλίας και το αναλυτικό πρόγραμμα δεν το επιτρέπει, το οποίο καθορίζει ότι πρέπει να διδαχθούν γύρω στα 20 λογοτεχνικά κείμενα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Επιπλέον υπάρχουν πολλά κωλύματα με το εργαστήριο της πληροφορικής και με το ωρολόγιο πρόγραμμα που κάθε άλλο παρά ευέλικτο είναι σε μεγάλα σχολεία αστικών περιοχών, με αριθμό τμημάτων της σχολικής μονάδας 16 και με αριθμό μαθητών ανά τμήμα από 22 έως 28. Στην προκειμένη περίπτωση κάποιοι σταθμοί εργασίας δε λειτούργησαν και υπήρχε μεγάλη δυσκολία στο να βρεθούν «κενές» ώρες που να μπορεί να φιλοξενήσει το εργαστήριο πληροφορικής τους μαθητές του τμήματος ώστε να επεξεργαστούν το κείμενό τους. Σε αυτό ήταν σημαντική η συμβολή της καθηγήτριας της πληροφορικής διότι στο εργαστήριο διεξάγεται το αντίστοιχο μάθημα των τριών τάξεων της σχολικής μονάδας. Επιπροσθέτως η ανομοιογένεια του τμήματος στις γνώσεις για τη χρήση των Τ.Π.Ε. ήταν ένα πρόβλημα στην αρχή που γρήγορα ξεπεράστηκε, εξαιτίας του ενδιαφέροντος που έδειξαν ακόμη και οι πιο αδύνατοι μαθητές για αυτή τη διαφορετική διεξαγωγή του μαθήματος. Παρατηρήθηκε ότι δυσκολεύτηκαν να εξοικειωθούν με τα ιστολόγια, τις αναρτήσεις και τις δημοσιεύσεις γιατί ήταν η πρώτη φορά που έρχονταν σε επαφή με αυτά. Αρκετοί μαθητές όμως είχαν ευχέρεια με τις μηχανές αναζήτησης και με την επεξεργασία του κειμένου σε έγγραφο του word.

Τελικά όλες οι ομάδες ήταν αποτελεσματικές και το υλικό της εργασίας τους αρκετά ικανοποιητικό, εάν σκεφτεί κανείς ότι επρόκειτο για την παρθενική τους δοκιμασία. Επίσης υλοποιήθηκε με τον καλύτερο τρόπο η θεωρία του πολυτροπικού κειμένου της Νεοελληνικής Γλώσσας αφού όλοι οι μαθητές συνέβαλαν στη δημιουργία του. Βέβαια τα ζητούμενα των Φύλλων Εργασίας ήταν προσαρμοσμένα όσο ήταν δυνατόν στις μαθησιακές επιδόσεις των παιδιών για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν. Πολύ μεγάλος ήταν ο ενθουσιασμός τους και η επιμονή τους για υπόσχεση της διδασκούς ότι θα ξανακάνουν παρόμοια εργασία μετά το τέλος του πρώτου τριμήνου. Αξιοσημείωτο είναι ακόμη ότι εργάστηκαν μαθητές που μέχρι τότε αδιαφορούσαν για το μάθημα, διατύπωσαν σχόλια και αναζήτησαν πληροφορίες και εικόνες.

Εν κατακλείδι καθοριστική είναι και η παρουσία καθηγητή της πληροφορικής, χωρίς τη συμβολή του οποίου προβλήματα τεχνικής φύσεως δεν είναι προσπελάσιμα.

8. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (7)

1ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΟΜΑΔΑ Α - ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΦΗΓΗΤΗ-ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

1. Στο ηλεκτρονικό κείμενο που έχετε αποθηκεύσει σε ένα έγγραφο word από το Ψηφιακό Σχολείο, εντοπίστε ποιος είναι ο αφηγητής, σε ποιο πρόσωπο αφηγείται και υπογραμμίστε με πράσινο χρώμα το πρόσωπο. Αναζητήστε στη συνέχεια το όνομα της συγγραφέα. Τι παρατηρείτε; Διατυπώστε το συμπέρασμά σας και δημοσιεύστε το στο ιστολόγιο της ομάδας σας.
2. Με βάση το κείμενο διατυπώστε μια υπόθεση για τη σχέση της με την πόλη. και δημοσιεύστε το στο ιστολόγιο της ομάδας σας.
3. Αναζητήστε στο διαδίκτυο (www.wikipedia.gr, www.googleimages) αξιόπιστες πληροφορίες και εικόνες για τη ζωή της Δ.Σωτηρίου και παρουσιάστε σε ένα δικό σας πολυτροπικό κείμενο τη ζωή της και την πραγματική της σχέση με την πόλη. Το πολυτροπικό κείμενό σας (δηλαδή το κείμενο που θα συγγράψετε μαζί με τις εικόνες) θα το αναρτήσετε στο ιστολόγιο της ομάδας.

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΟΜΑΔΑ Β – Ο ΗΡΩΑΣ

1. Στο ηλεκτρονικό κείμενο που έχετε αντιγράψει από το Ψηφιακό Σχολείο και το έχετε επικολλήσει στο ιστολόγιό σας, υπογραμμίστε όλες τις πληροφορίες που μας επιτρέπουν να σχηματίσουμε την εικόνα του κεντρικού ήρωα. Αναζητήστε στο διαδίκτυο μια φωτογραφία (να την αποθηκεύσετε ως αρχείο jpg και μετά να την ανεβάσετε στο ιστολόγιο) που ανταποκρίνεται στα δεδομένα στη διεύθυνση www.googleimages. Στη συνέχεια δημοσιεύστε τα αποτελέσματά σας για το χαρακτήρα του στο ιστολόγιο της ομάδας
2. Παρακολουθήστε τη διακύμανση των συναισθημάτων του ήρωα από την ώρα που φτάνει στην προκυμαία της Σμύρνης χρωματίζοντας με το χρώμα της αρέσκειάς σας τις φράσεις του κειμένου που αναφέρονται σ' αυτά. Κατόπιν να εισάγετε πλαίσια στα πλαϊνά του κειμένου και να γράψετε τα συναισθήματα μονολεκτικά. Στη συνέχεια δημοσιεύστε τα στο ιστολόγιο της ομάδας σας.
3. Σας φαίνονται δικαιολογημένα τα συναισθήματα που βιώνει; Εσείς όταν επισκέπτεστε για πρώτη φορά ένα καινούριο μέρος πώς νιώθετε; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας αναφέροντας και συγκεκριμένα παραδείγματα από τη ζωή σας, την οποία θα αναρτήσετε στο ιστολόγιο της ομάδας σας.

1. Στο ηλεκτρονικό κείμενο που έχετε αντιγράψει από το Ψηφιακό Σχολείο και το επικολλήσατε στο ιστολόγιό σας, αναζητήστε αναφορές στους γονείς του ήρωα και σημειώστε τις τονίζοντας (bold) τα γράμματα. Μοιάζουν με τους δικούς σας ή όχι; Προσπαθήστε να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές όσον αφορά την εργασία, τη μόρφωση και τις μεθόδους διαπαιδαγώγησης. Καταγράψτε τα συμπεράσματά σας στο ιστολόγιο της ομάδας.
2. Οι αναφορές στους γονείς γίνονται στην ουσία μέσα από αναδρομικές αφηγήσεις. Να εντοπίσετε όλες τις αναδρομικές αφηγήσεις και να τις σημειώσετε πλαγιάζοντας τα γράμματα. Τι προσφέρει η συγκεκριμένη τεχνική στο κείμενο; Αν όλα τα γεγονότα που αφορούν τον ήρωα παρουσιάζονταν με αυστηρή χρονολογική σειρά, πιστεύετε ότι το κείμενο θα ήταν το ίδιο; Εάν μπορείτε να βάλετε σε μια χρονολογική σειρά όλες τις αναφορές για τον αφηγητή στο παρελθόν και στη συνέχεια στο παρόν με το πρόγραμμα της παρουσίασης του power point.
3. Ο αφηγητής έζησε στο χωριό του δύσκολα παιδικά και εφηβικά χρόνια αλλά στη Σμύρνη νιώθει ευτυχισμένος. Βρείτε και χρωματίστε με κίτρινο χρώμα τα χωρία στο κείμενο που επιβεβαιώνουν αυτή την παρατήρηση. Κατά τη γνώμη σας δικαιολογείται η χαρά του; Να αναρτήσετε την απάντησή σας στο ιστολόγιο της ομάδας σας.

4° ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ -ΟΜΑΔΑ Δ -Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

1. Να παρακολουθήσετε ένα σπάνιο ντοκουμέντο για την Σμύρνη στον ιστότοπο www.youtube.com και να το αναδημοσιεύσετε στο ιστολόγιο της ομάδας. Αναζητήστε στο κείμενο αναφορές που συμφωνούν με το ντοκουμέντο. Η συγγραφέας αναπαράγει μια ιστορική πραγματικότητα που αφορά τη Σμύρνη των αρχών του 20^{ου} αιώνα ή συνθέτει ένα περιβάλλον με τη φαντασία της; Τα αποτελέσματα να αναρτηθούν στο ιστολόγιο της ομάδας. Επίσης για να συλλέξετε υλικό μπορείτε να επισκεφτείτε και την ηλεκτρονική διεύθυνση του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού (<http://www.hellenichistory.gr>, <http://www.fhw.gr/chronos/05/gr/index.html>).
2. Να τονίσετε (bold) τα χωρία του ηλεκτρονικού κειμένου που έχετε αποθηκεύσει σε ένα έγγραφο word από το Ψηφιακό Σχολείο που αναδεικνύουν τον πλούτο της Σμύρνης, τον πολυεθνικό της χαρακτήρα, τη θέση της γυναίκας και γενικότερα την κοινωνική ζωή της πόλης και τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα της. Στη συνέχεια να συντάξετε στο ιστολόγιο της ομάδας ένα διαφημιστικό κείμενο για τη Σμύρνη το οποίο θα δημοσιευθεί σε τουριστικό οδηγό των αρχών του 20ου αιώνα και διανθίστε το με αντίστοιχες φωτογραφίες.
3. Να χρωματίσετε, με ένα χρώμα που προτιμάτε, τις φράσεις που δηλώνουν τον ιδιαίτερο ρόλο των Ελλήνων στην πόλη. Πως εξηγείται η ύπαρξη τόσων Ελλήνων στη Μικρά Ασία ακόμα και σήμερα; Βρείτε στη μηχανή αναζήτησης υλικό για τη σύγχρονη πόλη. (www.wikipedia.gr). Καταγράψτε τα συμπεράσματά σας σε ανάρτηση στο ιστολόγιο της ομάδας και φτιάξτε ένα κολάζ με αυτά διανθίζοντας τα με φωτογραφίες από τη Μικρά Ασία που θα τις βρείτε στο www.google.images. Να προστεθεί και αντίστοιχη θεματική ετικέτα με τίτλο Σμύρνη-ελληνικό στοιχείο.

5° ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑ Ε -ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ- ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

1. Στο ηλεκτρονικό κείμενο που έχετε αντιγράψει από το Ψηφιακό Σχολείο και έχετε επικολλήσει στο ιστολόγιο της ομάδας, προσπαθήστε να μαντέψετε την προέλευση και τη σημασία των παρακάτω λέξεων και στη συνέχεια να τις αναζητήσετε στην Πύλη της ελληνικής γλώσσας.(www.greek-language.gr):
Χάνι, ζεμπίλι, αντρέσα, φράγκικο, κανάρης, σουλούπι, οκά, ανεσημιά, μπάρκο, σάζι, τραβέρσες, προβέγγερα, σουλάτσο. Γιατί νομίζετε ότι η συγγραφέας τις χρησιμοποιεί;

2. Αντικαταστήστε τις ξένες λέξεις του ψηφιακού κειμένου που έχετε μπροστά σας με αντίστοιχες ελληνικές. Πως σας φαίνεται τώρα το κείμενο; Γιατί νομίζετε ότι η συγγραφέας χρησιμοποιεί τις ξένες λέξεις;

3. Χρωματίστε με γαλάζιο χρώμα τις μεταφορές, με μοβ τις παρομοιώσεις και με γκρι τα ασύνδετα και πολυσύνδετα σχήματα. Τι προσφέρουν στο γραπτό λόγο; Παρουσιάστε τα συμπεράσματά σας από τις προηγούμενες ερωτήσεις σε ένα κείμενο που θα το αναρτήσετε στο ιστολόγιο της ομάδας.

6° ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΟΜΑΔΑ ΣΤ – Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

1. Να εντοπίσετε την πόλη της Σμύρνης χρησιμοποιώντας την υπηρεσία της google maps , να την επισημάνετε, να αποθηκεύσετε τον νέο χάρτη και στη συνέχεια να τον αναδημοσιεύσετε στη σελίδα του blogger της ομάδας που έχετε δημιουργήσει.
2. Να ζωγραφίσετε σε ένα έγγραφο word, χρησιμοποιώντας το εργαλείο της ζωγραφικής των windows, το καμπαναριό της Αγίας Φωτεινής με βάση την περιγραφή του αφηγητή. Μπορείτε εάν θέλετε να δείτε φωτογραφία με την εκκλησία της Αγίας Φωτεινής στο www.google.image. Κατόπιν να την αναρτήσετε στο ιστολόγιο της ομάδας.
3. Αναζητήστε φωτογραφία της Ευαγγελικής Σχολής μέσα από την προηγούμενη διεύθυνση και συγκεντρώστε πληροφορίες για την ιστορία και την εκπαιδευτική προσφορά της.(www.wikipedia.gr). Δημιουργήστε μια ανάρτηση στο ιστολόγιο της ομάδας που θα περιλαμβάνει ένα πολυτροπικό κείμενο (πληροφορίες και εικόνες) με τα συμπεράσματά της ερευνάς σας. Να προστεθεί και αντίστοιχη θεματική ετικέτα με τίτλο Σμύρνη.

7^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΟΜΑΔΑ Ζ - ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Να αναζητήσετε το απόσπασμα « Στο χαρέμι» του Βιζυηνού από τη διεύθυνση www.digitalschool.gr. Να το αντιγράψετε από το διαδραστικό βιβλίο του μαθητή εμπλουτισμένο html στο blogger της ομάδας και να υπογραμμίσετε με κόκκινο χρώμα τα περιγραφικά στοιχεία της Πόλης. Να προστεθεί η θεματική ετικέτα «Παράλληλο Κείμενο».
2. Να βρείτε εικονογραφημένο υλικό και πληροφορίες για τη ζωή στην Κωνσταντινούπολη από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα έως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. (www.wikipedia.com, www.googleimage), να το αποθηκεύσετε ως αρχείο jpg και να το ανεβάσετε στο ιστολόγιο της ομάδας. Να προστεθεί η ετικέτα «Κωνσταντινούπολη».
3. Αφού συγκεντρώσετε τις παραπάνω πληροφορίες και φωτογραφίες σε μια ανάρτηση, να παράξετε ένα πολυτροπικό κείμενο (πληροφορίες και εικόνες) στο ιστολόγιο της ομάδας για την Πόλη της συγκεκριμένης περιόδου, χρησιμοποιώντας τόσο τις εικόνες και τις πληροφορίες που αποθηκεύσατε, όσο και κομμάτια από την ταινία «Πολίτικη Κουζίνα» και τραγούδια της Ευανθίας Ρεμπούτσικα που θα αναδημοσιεύσετε στο ιστολόγιο της ομάδας από το www.youtube.com. Να προστεθεί και αντίστοιχη θεματική ετικέτα με τίτλο «τραγουδάμε την Πόλη».